HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

15 decembrie 2009 *

În cauza C-461/05,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 23 decembrie 2005,

Comisia Europeană, reprezentată de doamna C. Cattabriga, precum și de domnii G. Wilms, D. Triantafyllou și H. Støvlbæk, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Regatului Danemarcei, reprezentat de domnii J. Molde și J. Bering Liisberg, precum și de doamna B. Weis Fogh, în calitate de agenți,

pârât,

* Limba de procedură: daneza.

susținut de:

Republica Elenă, reprezentată de doamnele E.-M. Mamouna și A. Samoni-Rantou, precum și de domnul K. Boskovits, în calitate de agenți,

Republica Portugheză, reprezentată de doamna C. Guerra Santos, precum și de domnii L. Inez Fernandes și J. Gomes, în calitate de agenți,

Republica Finlanda, reprezentată de doamnele E. Bygglin și A. Guimaraes-Purokoski, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

interveniente,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits și doamna C. Toader, președinți de cameră, domnii C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (raportor), M. Ilešič, J. Malenovský și U. Lõhmus, judecători,

avocat general: domnul D. Ruiz-Jarabo Colomer,
grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 25 noiembrie 2008,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 10 februarie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă formulată, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că, prin refuzul de a proceda la calculul și la plata resurselor proprii nepercepute în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, privind importul de material militar cu scutire de taxe vamale, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere legate de neplata resurselor proprii menționate către Comisie, Regatul Danemarcei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților (JO L 155, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996 (JO L 175, p. 3, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1552/89”), până la 31 mai 2000, precum și, începând de la aceeași dată, în temeiul acelorași articole din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților (JO L 130, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 184).

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

2 Articolul 2 alineatul (1) din Decizia 88/376/CEE, Euratom a Consiliului din 24 iunie 1988 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților (JO L 185, p. 24, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 62) și articolul 2 alineatul (1) din Decizia 94/728/CE, Euratom a Consiliului din 31 octombrie 1994 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților Europene (JO L 293, p. 9) prevăd:

„Veniturile următoare constituie resurse proprii înscrise în bugetul Comunităților:

[…]

(b) taxe ale Tarifului vamal comun și alte taxe stabilite sau de stabilit de către instituțiile Comunităților privind schimburile cu țările nemembre și taxe vamale asupra produselor prevăzute de Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului;

[…]”

3 Articolul 20 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal comunitar") prevede:

„(1) Drepturile legal datorate la apariția unei datorii vamale se bazează pe Tariful vamal al Comunităților Europene.

[…]

(3) Tariful vamal al Comunităților Europene cuprinde:

(a) Nomenclatura combinată a mărfurilor;

[…]

(c) ratele și alte elemente de taxare aplicabile în mod normal mărfurilor cuprinse în Nomenclatura combinată în ceea ce privește:

— drepturile vamale

[…]

(d) măsurile tarifare preferențiale cuprinse în acorduri pe care le-a încheiat Comunitatea cu anumite țări sau grupuri de țări și care prevăd acordarea tratamentului tarifar preferențial;

(e) măsurile tarifare preferențiale adoptate unilateral de Comunitate pentru anumite țări, grupuri de țări sau teritorii;

(f) măsurile autonome de suspendare, care prevăd o reducere sau o exonerare de drepturi de import aferente anumitor mărfuri;

(g) alte măsuri tarifare prevăzute de legislația comunitară.

[…]”

4 Articolul 217 alineatul (1) din Codul vamal comunitar prevede:

„Orice valoare a drepturilor de import sau export care rezultă dintr-o datorie vamală, denumită în continuare «valoarea drepturilor», se calculează de autoritățile vamale de

îndată ce intră în posesia datelor necesare și este înregistrată de autoritățile respective în evidențele contabile sau pe orice alt suport echivalent (înscrierea în evidența contabilă).

[…]”

5 În cadrul punerii la dispoziția Comisiei a resurselor proprii ale Comunităților, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Regulamentul nr. 1552/89, aplicabil în perioada în discuție în prezenta cauză până la 30 mai 2000. Acest regulament a fost înlocuit de la 31 mai 2000 de Regulamentul nr. 1150/2000, care procedează la codificarea Regulamentului nr. 1552/89 fără modificarea conținutului acestuia.

6 Articolul 2 din Regulamentul nr. 1552/89 prevede:

„(1) În scopul aplicării prezentului regulament, dreptul Comunității asupra resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din Decizia 88/376/CEE, Euratom se constată de îndată ce sunt îndeplinite condițiile prevăzute de regulamentul vamal privind înregistrarea sumei cuvenite și notificarea debitorului.

(1a) Data stabilită la care se referă dispozițiile din alineatul (1) trebuie să fie data înregistrării, prevăzută de regulamentul vamal.

[…]” [traducere neoficială]

7 Articolul 9 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Conform procedurii definite la articolul 10, fiecare stat membru înscrie resursele proprii în creditul contului deschis în acest scop în numele Comisiei la trezoreria sa sau la organismul pe care l-a desemnat.

Contul se menține fără a se plăti taxe.” [traducere neoficială]

8 În conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din regulamentul menționat:

„După deducerea cu 10 % sub formă de cheltuieli de încasare, conform articolului 2 alineatul (3) din Decizia 88/376/CEE, Euratom, înregistrarea resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din decizia menționată trebuie făcută cel târziu în prima zi lucrătoare după data de 19 a celei de a doua luni următoare aceleia în care s-a constatat dreptul, conform articolului 2 din prezentul regulament.

[…]” [traducere neoficială]

9 Articolul 11 din Regulamentul nr. 1552/89 prevede:

„Orice întârziere în intrările în conturi prevăzută la articolul 9 alineatul (1) are drept rezultat plata de către statul membru vizat a unei dobânzi la o rată egală cu rata dobânzii aplicate finanțărilor pe termen scurt în ziua scadenței pe piața monetară a statului

membru, majorată cu două puncte. Această rată este majorată cu 0,25 puncte pentru fiecare lună de întârziere. Rata majorată se aplică întregii perioade de întârziere.” [traducere neoficială]

10 În conformitate cu articolul 22 din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 se abrogă.

Trimiterile la acest regulament trebuie înțelese ca fiind trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondențe din anexă, partea A.”

11 Astfel, cu excepția împrejurării că Regulamentul nr. 1552/89 și, respectiv, Regulamentul nr. 1150/2000 fac trimitere la Decizia 88/376 și, respectiv, la Decizia 94/728, articolele 2 și 9-11 din aceste două regulamente sunt, în esență, identice.

12 Rata de 10 % prevăzută la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1150/2000 a fost majorată la 25 % prin Decizia 2000/597/CE, Euratom a Consiliului din 29 septembrie 2000 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 253, p. 42, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 206).

13 Punctul 1 din motivarea deciziei menționate prevede:

„Consiliul European care s-a întrunit la Berlin la 24 și 25 martie 1999 a hotărât, *inter alia*, că sistemul de resurse proprii al Comunităților trebuie să fie echitabil, transparent, eficient, simplu și bazat pe criteriul care exprimă cel mai bine capacitatea de contribuție a fiecărui stat membru."

14 Regulamentul (CE) nr. 150/2003 al Consiliului din 21 ianuarie 2003 privind suspendarea drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare (JO L 25, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 15, p. 71), adoptat pe baza articolului 26 CE, prevede în considerentul (5):

„Pentru a se ține seama de protecția secretului militar al statelor membre, este necesar să se prevadă proceduri administrative specifice pentru acordarea beneficiului suspendării drepturilor. O declarație a autorității competente din statul membru ale cărui forțe armate sunt destinatare ale armamentului sau ale echipamentelor militare, care ar putea, de asemenea, să îndeplinească rolul de declarație vamală în sensul Codului vamal, ar constitui o garanție corespunzătoare a îndeplinirii condițiilor cerute. Declarația ar lua forma unui certificat. Este necesar să se precizeze forma pe care trebuie să o ia aceste certificate și să se prevadă, de asemenea, posibilitatea de a întocmi declarația cu ajutorul tehnicilor de prelucrare a datelor."

15 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„Prezentul regulament stabilește condițiile necesare pentru suspendarea autonomă a drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare importate din țări terțe de către autoritățile însărcinate cu apărarea militară ale statelor membre sau în numele acestora."

16 Articolul 3 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede:

„Fără a aduce atingere alineatului (1), din motive de secret militar, certificatul și mărfurile importate pot fi prezentate altor autorități desemnate în acest scop de către statul membru importator. În acest caz, autoritatea competentă care emite certificatul transmite în fiecare an autorităților vamale din statul său membru, înainte de 31 ianuarie și 31 iulie, un raport de sinteză cu privire la importurile în cauză. Raportul acoperă o perioadă de șase luni imediat premergătoare lunii în cursul căreia a fost prezentat raportul. Acesta precizează numărul și data emiterii certificatelor, data importului și valoarea totală, precum și greutatea brută a produselor importate împreună cu certificatele."

17 În conformitate cu articolul 8, Regulamentul nr. 150/2003 se aplică de la 1 ianuarie 2003.

Procedura precontencioasă

18 Prin scrisoarea de punere în întârziere din 20 decembrie 2001, primită în ziua următoare, Comisia a arătat că, prin scutirea de taxe vamale a importurilor de material specific militar, Regatul Danemarcei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul dreptului comunitar.

19 Prin scrisoarea din 20 decembrie 2001, Comisia a invitat totodată acest stat membru să calculeze sumele neîncasate pentru exercițiile bugetare începând cu exercițiul 1998 și să pună sumele respective la dispoziția sa până la 31 martie 2002. De asemenea, ea a atras atenția autorităților daneze cu privire la faptul că ar fi datorate dobânzi de întârziere cu începere de la această din urmă dată, în aplicarea articolului 11 din Regulamentul nr. 1150/2000.

20 În răspunsul său din 27 martie 2002, Regatul Danemarcei, întemeindu-se pe articolul 296 CE, care ar lăsa statelor membre o largă putere de apreciere pentru a determina măsurile pe care le consideră necesare protecției intereselor esențiale ale siguranței lor, a indicat că nu percepea taxe vamale asupra importurilor de material cu destinație specific militară.

21 Prin scrisoarea din 24 martie 2003, Comisia a reiterat cererea sa inițială privind importurile de material cu destinație specific militară anterioare datei de 1 ianuarie 2003, perioada posterioară acestei date fiind acoperită de Regulamentul nr. 150/2003.

22 În răspunsul său din 7 mai 2003, Regatul Danemarcei și-a menținut poziția.

23 Prin scrisoarea din 17 octombrie 2003, Comisia a pus din nou în întârziere Regatul Danemarcei și l-a invitat să efectueze calculele necesare în scopul stabilirii cuantumului resurselor proprii care nu fuseseră plătite Comunității în considerarea importului de echipamente specific militare cu scutire de taxe vamale în ceea ce privește exercițiile 1998-2002, să pună aceste resurse la dispoziția Comisiei și să plătească dobânzile de întârziere datorate în aplicarea articolului 11 din Regulamentul nr. 1150/2000.

24 În răspunsul său din 7 ianuarie 2004, Regatul Danemarcei a reiterat poziția sa potrivit căreia articolul 296 alineatul (1) litera (b) CE îl autoriza să scutească de taxe vamale importul de material militar pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale.

25 După ce a luat cunoștință de răspunsul Regatului Danemarcei, Comisia a emis, la 18 octombrie 2004, un aviz motivat prin care invita acest stat membru să ia măsurile

necesare pentru a se conforma în termen de două luni de la primirea acestuia. Statul membru menționat a răspuns la 3 martie 2005, reiterând și precizând considerațiile prezentate anterior.

26 Ținând seama de elementele astfel furnizate de Regatul Danemarcei, Comisia, întrucât consideră că acest stat membru nu s-a conformat avizului motivat, a introdus prezenta acțiune.

27 Prin Ordonanța din 5 mai 2006, președintele Curții a admis intervenția Republicii Elene, a Republicii Portugheze și a Republicii Finlanda, în susținerea concluziilor Regatului Danemarcei.

Cu privire la acțiune

Argumentele părților

28 Comisia arată că în mod eronat invocă Regatul Danemarcei articolul 296 CE pentru a refuza plata taxelor vamale, întrucât perceperea acestora nu amenință interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

29 Comisia consideră că măsurile care consacră derogări sau excepții, precum, printre altele, articolul 296 CE, trebuie interpretate strict. Astfel, statul membru în cauză, care pretinde aplicarea acestui articol, ar trebui să demonstreze îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de acesta din urmă în cazul în care înțelege să deroge de la articolul 20 din Codul vamal comunitar, în care figurează principiul general al perceperii taxelor astfel cum este stabilit la articolul 26 CE.

30 Comisia apreciază de asemenea că simpla împrejurare că anumite produse figurează pe lista stabilită prin Decizia 255/58 a Consiliului din 15 aprilie 1958, listă care definește produsele cărora le este aplicabil articolul 296 alineatul (1) litera (b) CE, nu este suficientă în sine pentru antrenarea aplicării acestei dispoziții, care presupune că toate condițiile prevăzute de aceasta din urmă sunt îndeplinite.

31 Comisia susține, în consecință, că revine Regatului Danemarcei sarcina de a proba în mod concret și circumstanțiat că perceperea taxelor vamale la importul în discuție în prezenta cauză amenință interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

32 Comisia evidențiază de asemenea faptul că Regatul Danemarcei nu a informat-o despre cuantumul taxelor pe care le consideră datorate, deși acestea ar constitui totuși o cerință prealabilă care să îi permită să verifice îndeplinirea condiției privind necesitatea care apare la articolul 296 alineatul (1) litera (b) CE. În plus, Regatul Danemarcei nu ar fi indicat modul în care situația sa putea să difere de cea a altor state membre care au perceput asemenea taxe vamale.

33 Astfel, Comisia precizează că Regulamentul nr. 150/2003 se aplică începând de la 1 ianuarie 2003 și că, în cadrul discuțiilor referitoare la adoptarea sa, a declarat că este obligată să perceapă, pentru trecut, taxele vamale în cauză, astfel încât din adoptarea acestuia nu poate fi dedusă nicio protecție a încrederii legitime. Pe de altă parte, acest regulament s-ar întemeia pe articolul 26 CE, iar nu pe articolul 296 CE.

34 În ceea ce privește obligația de secret militar prevăzută la articolul 296 alineatul (1) litera (a) CE, invocată de asemenea de Regatul Danemarcei, Comisia consideră că acest argument are la bază o confuzie între litera (a) a articolului 296 alineatul (1) CE, care permite statelor membre să nu divulge anumite informații atunci când o asemenea divulgare este contrară intereselor esențiale ale siguranței lor, și litera (b) a acestei dispoziții, care autorizează statele membre să adopte, cu anumite condiții, anumite măsuri pe care le consideră necesare protecției intereselor menționate.

35 Potrivit Comisiei, suspendarea taxelor vamale instituită prin Regulamentul nr. 150/2003 în domeniul militar ilustrează faptul că este posibilă stabilirea unor proceduri speciale pentru tratamentul vamal al echipamentului militar, cu sau fără plata taxelor vamale, și că procedurile vamale referitoare la materialul militar reprezintă, în consecință, un aspect distinct de cel al plății taxelor vamale. În plus, în virtutea Codului vamal comunitar, Regatul Danemarcei ar putea organiza perceperea taxelor vamale într-o modalitate apt să garanteze confidențialitatea datelor referitoare la importurile de material militar prin atribuirea, în acest domeniu, a unor competențe speciale anumitor birouri vamale.

36 Comisia subliniază, în această privință, că neperceperea taxelor vamale în discuție de către Regatul Danemarcei determină o inegalitate între statele membre din perspectiva contribuțiilor lor respective la bugetul comunitar. Astfel, această nepercepere ar antrena o diminuare a resurselor proprii tradiționale comunitare care nu ar putea fi compensată decât printr-o creștere a resursei numite „PNB” (produs național brut), care este distribuită între toate statele membre.

37 Regatul Danemarcei apreciază că, în virtutea articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE, statele membre dispun de o importantă putere de apreciere privind măsurile pe care le adoptă pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței lor și care se raportează la produsele cărora li se aplică dispozițiile articolului 296 alineatul (1) litera (b) menționat anterior. Astfel, această dispoziție ar permite statelor membre să deroge de la articolul 26 CE și de la Codul vamal comunitar în cazul importurilor de echipamente destinate exclusiv unor scopuri militare și atunci când obiectivul acestor importuri este de a proteja interesele esențiale ale siguranței lor, ținând seama de situația specifică a statului membru în cauză.

38 De asemenea, potrivit Regatului Danemarcei, adoptarea Regulamentului nr. 150/2003 a confirmat necesitatea respectării intereselor siguranței statelor membre și nu a modificat starea juridică anterioară, ci a precizat situația juridică preexistentă.

39 Împrejurarea că, anterior intrării în vigoare a Regulamentului nr. 150/2003, nicio dispoziție comunitară nu permitea, în caz de nevoie din partea unui stat membru, ca acesta din urmă să ia măsurile necesare pentru a ține seama de interesele esențiale ale siguranței sale cu ocazia importului de echipamente militare ar fi condus Regatul Danemarcei la aprecierea că aceste interese erau acoperite de articolul 296 CE, atât în considerarea modului de redactare, cât și al obiectivului acestui articol. Astfel, acest stat membru ar fi considerat că nu exista altă opțiune decât prevederea la nivel național a scutirii de taxe vamale la importul de asemenea echipamente pe baza articolului 296 CE.

40 Regatul Danemarcei apreciază că perceperea taxelor vamale la importul de echipamente militare poate constitui o amenințare pentru interesele esențiale ale siguranței unui stat membru. În primul rând, prezervarea intereselor siguranței unui stat membru ar fi strâns legată de menținerea capacității sale de apărare, achiziționarea de material militar contribuind în mod necesar la menținerea acesteia. În al doilea rând, întrucât resursele economice ale unui stat consacrate apărării sunt limitate, perceperea acestor taxe vamale asupra importului de material militar ar provoca scumpirea acestuia și ar reduce capacitatea statului de a și-l procura.

41 Potrivit Regatului Danemarcei, ar reieși cu claritate din considerentul (2) al Regulamentului nr. 150/2003, precum și din prezentarea propunerii de regulament respective că Comisia a recunoscut existența unei legături între perceperea de taxe vamale la importul de echipamente militare și interesele esențiale ale siguranței statelor membre. În aceste condiții, pârâtul apreciază că nu este necesar, pentru Comisie, să pretindă statelor membre să prezinte alte probe pentru a demonstra că perceperea unor asemenea taxe ar constitui o amenințare pentru interesele esențiale ale siguranței lor.

42 Regatul Danemarcei arată că nu ar fi putut respecta procedura vamală comunitară pentru importul echipamentelor militare în litigiu fără a risca divulgarea, în interiorul Comunității, a unor informații esențiale care țin de siguranța teritoriului său național, și anume, printre altele, natura echipamentelor importate, compoziția lor și posibilitățile de utilizare ale acestora. Pentru acest motiv, obligația de a respecta o anumită confidențialitate în materie ar împiedica Regatul Danemarcei să comunice aceste informații Comisiei, iar denunțarea unilaterală a acestei obligații de către acest stat

membru ar risca să repună în cauză continuarea cooperării și a relațiilor comerciale în domeniul militar cu anumite state terțe.

43 Regatul Danemarcei apreciază că măsurile de confidențialitate prevăzute de Codul vamal comunitar nu ar fi suficiente pentru a satisface exigențele de securitate și de confidențialitate pe care este îndrituit să le pretindă un stat membru când este vorba de informații care îi afectează siguranța. În aceste condiții, un stat membru ar putea să se abțină să plătească taxe vamale la importul de echipamente militare fără ca prin aceasta să nu își îndeplinească obligațiile sale comunitare.

44 Regatul Danemarcei apreciază totodată că statele membre au facultatea de a institui proceduri specifice pentru importul de material militar cu scutire de taxe vamale prin care urmăresc să se asigure că echipamentul în cauză este într-adevăr de natură militară, iar nu să determine poziția vamală a mărfurilor în cauză sau cota de impozitare în vederea calculului cuantumului taxei vamale în cadrul fiecărui import provenind din state terțe. Împrejurarea că, în cadrul elaborării Regulamentului nr. 150/2003, a fost necesară determinarea unei baze legale pentru introducerea unei asemenea proceduri specifice în acest regulament ar însemna că o asemenea abilitare lipsea din Codul vamal comunitar.

45 Regatul Danemarcei susține că faptul că un stat membru a scutit de taxe vamale, pe baza articolului 296 CE, importul de material militar nu încalcă în mod necesar principiul solidarității comunitare și al bunei gestiuni financiare.

46 În sfârșit, Regatul Danemarcei apreciază că faptul că Comisia a decis, încă din anul 1988, să prezinte o Propunere de Regulament (CEE) al Consiliului privind suspendarea temporară a drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare (JO C 265, p. 9) ar tinde să demonstreze nu numai că ea nu era în dezacord cu soluția care constă în practicarea unei scutiri în materie, ci și că, dimpotrivă, prin propunerea sa, ea nu făcea decât să precizeze statutul juridic anterior.

47 De altfel, s-ar impune a sublinia de asemenea, potrivit acestui stat membru, că împrejurările, pe de o parte, că nu s-a desfășurat nicio nouă negociere în această privință până la adoptarea Regulamentului nr. 150/2003 și, pe de altă parte, că Comisia a renunțat la continuarea procedurilor privind neîndeplinirea obligațiilor inițiate împotriva sa în cursul anilor 1984 și 1985 în ceea ce privește neperceperea taxelor vamale asupra materialului cu dublă utilizare civilă și militară importat din state terțe, fără a deschide o asemenea procedură referitor la importul de echipamente specific militare, au putut să determine în mod legitim autoritățile daneze să aprecieze că Comisia acceptase existența unei derogări în acest domeniu.

Aprecierea Curții

48 Codul vamal comunitar prevede perceperea taxelor vamale la importul de bunuri de uz militar, precum cele din speță, provenite din state terțe. Nicio dispoziție din reglementarea vamală comunitară nu prevedea, pentru perioada importurilor în litigiu, și anume perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, scutirea specifică de taxe vamale pentru importul acestui tip de bunuri. În consecință, nu exista pentru această perioadă nici o scutire expresă de obligația de a plăti autorităților competente taxele datorate, însoțite, după caz, de dobânzi de întârziere.

49 Se poate deduce, pe de altă parte, din adoptarea Regulamentului nr. 150/2003, care prevede suspendarea taxelor vamale la anumite armamente și echipamente militare de la 1 ianuarie 2003, că legiuitorul comunitar a plecat de la ipoteza că o obligație de a plăti taxele vamale exista anterior acestei date.

50 Regatul Danemarcei nu a negat, în niciun moment, existența importurilor în litigiu pe parcursul perioadei luate în considerare. Acest stat membru s-a mărginit să conteste dreptul Comunității la resursele proprii în cauză, argumentând că, în virtutea articolului 296 CE, obligația de a plăti taxele vamale pe armamentul importat din state terțe ar aduce o gravă atingere intereselor esențiale ale siguranței sale.

51 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, deși adoptarea măsurilor apte să asigure siguranța lor internă și externă este de competența statelor membre, totuși nu rezultă din aceasta că asemenea măsuri se sustrag în totalitate domeniului de aplicare al dreptului comunitar (a se vedea Hotărârea din 26 octombrie 1999, Sirdar, C-273/97, Rec., p. I-7403, punctul 15, și Hotărârea din 11 ianuarie 2000, Kreil, C-285/98, Rec., p. I-69, punctul 15). Astfel, după cum Curtea a constatat deja, tratatul prevede derogări exprese aplicabile în situații susceptibile să afecteze siguranța publică doar la articolele 30 CE, 39 CE, 46 CE, 58 CE, 64 CE, 296 CE și 297 CE, care privesc ipoteze excepționale precis delimitate. Nu se poate deduce din aceasta că ar exista o rezervă generală, inerentă tratatului, care ar exclude din sfera de aplicare a dreptului comunitar orice măsură luată în temeiul siguranței publice. Recunoașterea unei astfel de rezerve, în afara condițiilor specifice ale prevederilor tratatului, ar risca să aducă atingere caracterului imperativ al dreptului comunitar și aplicării uniforme a acestuia (a se vedea Hotărârea din 11 martie 2003, Dory, C-186/01, Rec., p. I-2479, punctul 31 și jurisprudența citată).

52 În plus, astfel cum rezultă dintr-o jurisprudență constantă în ceea ce privește derogările de la libertățile fundamentale (a se vedea printre altele Hotărârea din 31 ianuarie 2006, Comisia/Spania, C-503/03, Rec., p. I-1097, punctul 45, Hotărârea din 18 iulie 2007, Comisia/Germania, C-490/04, Rep., p. I-6095, punctul 86, și Hotărârea din 11 septembrie 2008, Comisia/Germania, C-141/07, Rep., p. I-6935, punctul 50), derogările prevăzute la articolele 296 CE și 297 CE trebuie interpretate strict.

53 Mai particular, în ceea ce privește articolul 296 CE, trebuie subliniat că, deși acest articol face vorbire de măsuri pe care un stat membru le poate aprecia ca necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale sau de informații a căror divulgare o consideră contrară acestor interese, acesta nu poate totuși să fie interpretat într-un asemenea mod încât să confere statelor membre autoritatea de a deroga de la dispozițiile tratatului prin simpla invocare a intereselor menționate.

54 Pe de altă parte, în domeniul taxei pe valoarea adăugată, în Hotărârea din 16 septembrie 1999, Comisia/Spania (C-414/97, Rec., p. I-5585), Curtea a constatat neîndeplinirea obligațiilor în cauză pentru motivul că Regatul Spaniei nu demonstrase că scutirea de taxa menționată la importurile și achizițiile de armament, de muniție și de material de uz exclusiv militar, scutire prevăzută de legislația spaniolă, era justificată, în temeiul

articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE, de necesitatea de a proteja interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

55 În consecință, statul membru care invocă beneficiul articolului 296 CE trebuie să dovedească necesitatea recurgerii la derogarea prevăzută la acest articol în scopul protejării intereselor esențiale ale siguranței sale.

56 În lumina acestor considerații, nu poate fi admis ca un stat membru să invoce scumpirea materialului militar ca urmare a aplicării taxelor vamale la importurile de astfel de material provenind din state terțe pentru a pretinde să fie scutit, în detrimentul altor state membre care, în ceea ce le privește, percep și achită taxele vamale referitoare la asemenea importuri, de obligațiile pe care i le impune solidaritatea financiară în privința bugetului comunitar.

57 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia procedurile vamale comunitare nu ar fi de natură să asigure siguranța Regatului Danemarcei, având în vedere exigențele de confidențialitate conținute în acordurile încheiate cu statele exportatoare, trebuie subliniat, după cum observă pe bună dreptate Comisia, că aplicarea regimului vamal comunitar implică intervenția agenților, comunitari și naționali, care sunt ținuți dacă este cazul de o obligație de confidențialitate, în situația prelucrării unor date sensibile, de natură să protejeze interesele esențiale ale siguranței statelor membre.

58 Pe de altă parte, declarațiile pe care statele membre trebuie să le completeze și să le transmită Comisiei în mod periodic nu presupun atingerea unui nivel de precizie de o asemenea natură încât să conducă la prejudicierea intereselor statelor menționate atât în materie de siguranță, cât și de confidențialitate.

59 În aceste condiții și în conformitate cu articolul 10 CE referitor la obligația care revine statelor membre de a facilita îndeplinirea misiunii Comisiei care constă în a veghea la respectarea tratatului, acestea sunt ținute să pună la dispoziția acestei instituții documentele necesare verificării regularității transferului de resurse proprii ale Comunității. Totuși, o asemenea obligație nu se opune, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 168 din concluzii, posibilității statelor membre de a limita informația transmisă, de la caz la caz și în mod excepțional, pe baza articolului 296 CE, la anumite elemente ale unui document sau de a refuza complet transmiterea acesteia.

60 Având în vedere aceste considerații, Regatul Danemarcei nu a demonstrat îndeplinirea condițiilor necesare pentru aplicarea articolului 296 CE.

61 Rezultă din ceea ce precedă că, prin refuzul de a proceda la calculul și la plata către Comisie a resurselor proprii nepercepute în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, privind importul de material militar cu scutire de taxe vamale, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere legate de neplata resurselor proprii menționate către Comisie, Regatul Danemarcei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul nr. 1552/89, până la 31 mai 2000, precum și, începând de la aceeași dată, în temeiul acelorași articole din Regulamentul nr. 1150/2000.

Cu privire la cheltuielile de judecată

62 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Regatului Danemarcei la plata cheltuielilor de judecată, iar Regatul Danemarcei a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată.

63 Conform alineatului (4) primul paragraf al aceluiași articol, Republica Elenă, Republica Portugheză și Republica Finlanda, care au intervenit în litigiu, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

1) Prin refuzul de a proceda la calculul și la plata către Comisia Comunităților Europene a resurselor proprii nepercepute în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, privind importul de material militar cu scutire de taxe vamale, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere legate de neplata resurselor proprii menționate către Comisia Comunităților Europene, Regatul Danemarcei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996, până la 31 mai 2000, precum și, începând de la aceeași dată, în temeiul acelorași articole din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților.

2) Obligă Regatul Danemarcei la plata cheltuielilor de judecată.

3) Republica Elenă, Republica Portugheză și Republica Finlanda suportă propriile cheltuieli de judecată.

Semnături